

Slimme downgrade

Arturia's lowbudgetlijn met controllerkeyboards bestond tot nu toe uit de Keylab Essential 49 en 61. Net als in de luxere Keylab MkII-serie is daar nu ook een versie met 88 toetsen aan toegevoegd: de Keylab Essential 88.

door **Peter van Leerdam**
peter-vl@interface.nl

Arturia is inmiddels van alle markten thuis. Het bedrijf, dat ooit begon met software-emulaties van 's werelds meest iconische synthesizers, heeft inmiddels ook in de muziekhardware een stevige voet aan de grond. Denk bijvoorbeeld aan hun indrukwekkende AudioFuse audio-interfaces of hardware-synthesizers als de Matrix-, Mini- en MicroBrute. Verder maken ze een flinke lijn aan controllerkeyboards met onder meer de luxe Keylab MkII-serie met 49, 61 en 88 toetsen, en de lowbudget Essential-tegenhangers met 49 en 61 toetsen. Met de Keylab Essential 88 maakt Arturia het

scherpgeprijsde trio compleet. Hoogste tijd dus om zo'n controller eens op de testbank te leggen.

We dragen een flinke doos onze teststudio in, maar tillen ons gelukkig geen breuk. Met 8kg is deze flinke controller best een lichtgewicht te noemen. Zodra de doos is uitgepakt, werpen we een eerste blik op dit fraaie apparaat. Het is een verademing om eens witte hardware aan een overwegend zwarte studioset-up toe te kunnen voegen. De Keylab Essential 88 is slank en elegant ontworpen, en ziet er mooi en overzichtelijk uit. De bovenste helft - met alle zwarte controllers, pads, faders en knoppen - neemt net 10cm ruimte boven het keyboard in, waardoor deze grote jongen toch een

info

- **Richtprijs:** € 349,-
- **Distributie:** Pro Media Connect, 0252 629365
- **Internet:** www.promedia-connect.nl
www.arturia.com

bescheiden indruk maakt. En de houten finer zijkantjes maken het helemaal af.

Lichtshow

We sluiten de Keylab aan op de pc met de meegeleverde usb2-kabel. De controller komt tot leven en laat gelijk een minder bescheiden kant van zichzelf zien, met een veelkleurige lichtshow die door alle controllers flitst. De Keylab is volledig buspowered, maar beschikt voor eventueel livegebruik zonder computer ook over een aansluiting voor een netadapter en din-midi-out. De adapter is alleen niet meegeleverd, dus die moet je apart aanschaffen.

Voordat we in alle functies duiken, testen we eerst het klavier. De Keylab beschikt over 88 semigewogen, fullsize toetsen. De action bij het bespelen van dit aanslaggevoelige klavier is goed, waarbij de toetsen snel en natuurlijk terugveren. Dit voelt zeker niet als goedkoop plastic. Het speelt uiteraard stukken lichter dan een volwaardig, gewogen piano-klavier - zelfs iets lichter dan mijn eigen

De kracht van deze controller zit 'm in de integratie met de meegeleverde software

De acht aanslaggevoelige pads (deze beschikken overigens wel over aftertouch) laten zich ook lekker bespelen. Uiteraard hadden we graag zestien pads gezien, aangezien de meeste drummachines ook over zestien pads beschikken. Maar voor het besparen op ruimte en kosten is dit een begrijpelijke keuze. Het materiaal voelt overigens prettig aan en de verlichting reageert fraai op de aanslaggevoeligheid en aftertouch. Via het te downloaden Midi Control Center is overigens alles te configureren: note, midi-kanaal tot en met de kleur van de verlichting, met keuze uit zestien verschillende kleuren.

De echte kracht van deze controller zit 'm volgens Arturia in de integratie met de meegeleverde software. Naast de populaire daw Ableton Live Lite en de UVI Model D piano krijg je er ook Analog Lab 4 bij. Deze plug-in (uitgebreid behandeld in Interface 232, als onderdeel van de Arturia V Collection 7) zit vol met meer dan 6.500 presets uit deze softwarebundel. Van sounds uit de Minimoog, CS80, DX7, Jupiter 8, Mellotron, CMI, ARP 2600 en Synclavier tot een collectie realistische piano's, orgels, wurl'i's en andere

specificaties

- usb/midi-keyboard
- 88 semigewogen toetsen
- 8 pads, rgb-verlicht
- 9 faders
- 9 encoders
- transportbuttons voor daw
- pitch- en modulatie-wiel
- lcd-display
- gewicht: 8kg
- afmeting: 126x26x7cm

aansluitingen

- midi-out
- usb
- sustainpedaalinput
- compatibel met mcu/hui-control

Inclusief software

- Analog Lab 4 (ruim 6.500 sounds)
- standalone en vst/au/aax-plug-in
- Ableton Live 10 Lite
- UVI Grand Piano

Mackie hui-protocol met je daw - bezit de Keylab een aantal features. In het DAW Command Center vind je diverse transportfuncties, zoals Pause/Play, Stop en Record, maar ook knoppen om je project te saven of de metronoom te activeren. Deze functies zijn redelijk basic. Maar alles waarmee je een muisklik kunt vervangen door iets wat je op je controller binnen handbereik hebt, is mooi meegenomen.

Via de daw Map Select kun je de faders en draaiknoppen gebruiken als volume- en panregelaars van de virtuele mixer binnen je daw. En via het Midi Control Center zijn alle pads, faders en knoppen nog verder op maat te configureren om effecten, eq of program changes aan te sturen. Al deze custom instellingen zijn op te slaan onder de zes beschikbare usermaps, zodat je snel kunt switchen tussen al je favoriete functies.

Conclusie

Als je de specificaties van de Keylab Essential 88 vergelijkt met die van z'n grote broer, de Keylab 88 MkII, zijn de verschillen

het oordeel

- + prijs-kwaliteit
- + bedieningsgemak
- + integratie daw en Analog Lab
- + volwaardig klavier

- pitchwiel wat zwaar
- geen aftertouch

best wel groot. Het klavier, de aftertouch, de kwaliteit van de behuizing en controls, het aantal pads, de lengte van de faders, de functies binnen het DAW Command Center; op al deze punten is bezuinigd om deze controller terug te brengen tot de basis. Als lowbudget instapmodel voor de beginnende toetsenist valt er echter veel te zeggen voor de keuzes die Arturia hierbij heeft gemaakt. Het is een heel slimme, weloverwogen downgrade. Deze controller beschikt nog steeds over een berg aan mogelijkheden en een prima klavier. En dat voor die enorm scherpe prijs. Met Analog Lab 4 en Ableton Live Lite en UVI Model D lijkt het haast of je er bij de aanschaf van deze software een gratis controller bij krijgt. ■

Eén vinger

Dan de bovenste helft van de Keylab. Linksboven vind je de pitchbend- en modulatie-wielen. Ze zijn aan de kleine kant, waardoor de pitchbend - die wat zwaar draait - iets minder nauwkeurig is. Het modulatie-wiel draait wel lekker soepel. Ook vind je hier verschillende key transpose-mogelijkheden en de praktische Chord-functie. Na een druk op deze knop, gevolgd door het spelen van een akkoord op het klavier, kun je dit 'geprogrammeerde' akkoord met één vinger afspelen. Ideaal voor danceproducties, waarbij dit effect vaak te beluisteren valt.

keyboards. Het zoeken naar presets vanuit de Keylab gaat snel. Met een druk op de Cat/Char-knop en de grote draaiknop scroll je door de verschillende instrumenten in Analog Lab. Met een druk op de draaiknop maak je je keuze. En met de Preset-knop kun je vervolgens door de bijbehorende presets scrollen, om deze met een laatste druk op de draaiknop te selecteren. En alles staat direct duidelijk in het display. Je hoeft nauwelijks nog een blik op je computerscherm te werpen.

Snel switchen

Met de negen faders en draaiknoppen op de Keylab kun je verder diverse parameters binnen Analog Lab direct aansturen. Het draagt bij aan de echte analoge feel wanneer je het filter of resonance van je Minimoog preset open kunt gooien met een draai aan de knoppen. Of wanneer je de acht faders gebruikt als drawbars van je B3 orgel.

Ook voor de aansturing van de daw - de controller communiceert via het standaard

INTERFACE XTRA

- korte introductie
- 3 tutorials door Arturia
- handleiding